

Herminia Lazpita Besoitagoena
Berriz, Bizkaia (1935)

Aurkibidea

Biografia

Eitua auzoko Hormastegi baserrikoa. Aita zuen bertakoa; ama, berriz, Murgoitio auzoko Gomendiourrutia ("Komiñurti") baserrikoa zen. Etxean denda eta taberna-jatetxea izan zuten. Okango auzoko [Klaudio Berrizbeitia](#)rekin ezkondu zen. Berrizko antzinako kontuak jasotzeko egin zioten elkarrizketa 2006an.

Zintak

BRZ-051

- **Proiektua:** Antxinako Berriz. Bizimodua eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gerenabarrena, Maite
- **Data:** 2006-01-01
- **Iraupena:** 83 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Gerenabarrena, Maite

Pasarteak

1. 1854ko etxea

- **Erref:** BRZ-051/002
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:00:22. **Bukatu:** 00:02:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Bizitza biko etxea zen. Ezkatz bi zeuden. 1854koa da etxea, Maria Josefa Agirrek egina; taberna ere ordukoa zen.

2. Tabernako sukaldea zelakoa zen

- **Erref:** BRZ-051/003
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:02:22. **Bukatu:** 00:04:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Amak txapa (ekonomika) noiz ipini zuen kontatzen du. Tabernan lanean etxeakoak aritzen ziren hasieran; gero, neskak ekarri zituzten lanerako. Lapiko gorriak eta beltzak izaten zituzten, baita tupinak ere, beheko suaren gainean ipinita.

3. Hileta motak

- **Erref:** BRZ-051/004
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:04:42. **Bukatu:** 00:05:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Hiletak eguerdian izaten ziren; zelakoak izaten ziren kontatzen du, lehenengo, bigarren eta hirugarren mailakoak zelakoak ziren.

4. Ormaiztegi etxea eta ingurua

- **Erref:** BRZ-051/005
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:05:56. **Bukatu:** 00:09:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Platerak zuriak izaten ziren. Koilarak ez ziren oraingo modukoak. Edalontziak bana izaten zituzten. Etxeak Ormaztegi izena du. Labaderoa eta labea non

zeuden azaltzen du. Amak zelako plantxa erabiltzen zuen kontatzen du. Oilotokia zelakoa zen azaltzen du.

5. San Juan eguneko loreak eta patana

- **Erref:** BRZ-051/006
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:09:15. **Bukatu:** 00:10:19
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juanetan lizar adarra ipintzen zen atarian. San Juan egunean patana eta loreak zabaltzen ziren lurrean bideraino eta zortzi-bederatzi egunera jaso eta gorde egiten ziren, hurrengo urtean erretzeko.

6. Bijilia eta baraua

- **Erref:** BRZ-051/008
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:10:57. **Bukatu:** 00:12:18
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Barikuetan bijilia egiten zen urte osoan zehar. Barau ere egiten zutela entzuna du. Gabon egunean eta eguazten santuz ere hala zela dio.

7. Txorizoak egiten

- **Erref:** BRZ-051/010
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:13:59. **Bukatu:** 00:14:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Txorizoak zela egiten zituzten kontatzen du.

8. Ilantia kafeari

- **Erref:** BRZ-051/011
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:14:59. **Bukatu:** 00:15:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Kafea atxikoriarekin hartzen zuten. Ilantia sartzen zitzaion, zaporea emateko.

9. Eskolako urteak; Maria Umearen eguna

- **Erref:** BRZ-051/013
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 00:16:34. **Bukatu:** 00:19:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Azaroaren 21ean kolegioko prozesioa egiten zuten, Maria Umearen egunean. Ikasgaiak aipatzen ditu. Joskintzan aritzen ziren. Dena erdaraz izaten zen. Berrizko mojen izenak aipatzen ditu.

10. "Pista Americana", "Batalla", abasoloka...

- **Erref:** BRZ-051/014
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:19:47. **Bukatu:** 00:21:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

"Pista Americana", "Batalla", abasoloka, zelemina, txirrinkola, txirikila... jolasak azaltzen ditu.

11. San Pedroak

- **Erref:** BRZ-051/016
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:22:29. **Bukatu:** 00:24:06
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Olakuetara joaten ziren erromeriara, dantzara. San Pedroetan dantzaldia izaten zen ekitaldi nagusia; erroskerak egoten ziren umeentzat. Prozesioa egiten zuten.

12. Aste Santuko kokoak

- **Erref:** BRZ-051/017
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:24:06. **Bukatu:** 00:25:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlujioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Aste Santuan batzuk koko janzen ziren, Kurutzekoa elkartekoak. Gehienak zuriz janzen ziren eta ama birjina eramaten zutenak beltzez.

13. Prozesioak

- **Erref:** BRZ-051/019
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:25:25. **Bukatu:** 00:26:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Lehenengo gurutzea, gero apaizak, gero santuren bat... Jendea aldamenetik joaten zen binan-binan. Umeak atzean joaten ziren, maisu-maistrekin; azkenengo, herritarrak. Bakoitzak bere aulkia izaten zuen elizan.

14. Lehenengo dantzarietakoia; dantza taldearen sortzaile

- **Erref:** BRZ-051/028
- **Iraupena:** 0:04:06. **Hasi:** 00:36:39. **Bukatu:** 00:40:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Lehenengo dantzarietakoia izan zen Herminia; Eguberri egunean egiten zuten dantza. Kantua abesten du. Non dantzatzen zuten kontaktzen du. Gero, hogeita bat urte zituela, dantza taldea sortu zuen. Izenak ematen ditu. Acción Católica andrek egin zizkieten jantziak. Gero, beste batzuk egin zituzten, urdinak, markesak lagundurik.

15. Dantza taldearen laguntzaile zen markesa

- **Erref:** BRZ-051/029
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:40:45. **Bukatu:** 00:42:11
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Tratu ona zeukaten markesarekin; udalak ez zienez laguntzen, markesari dantza egiten hasi ziren eta hark emandako diruarekin egin zuten aurrera. Mutilen taldea Serafin Amezuarena zen. Entseguak non egiten zituzten kontaktzen du.

16. Harremana Markesarekin

- **Erref:** BRZ-051/031
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:42:36. **Bukatu:** 00:44:36
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Markesak terrazan ematen ziren merienda dantzarietara. Maria Teresarengana joaten ziren. Udala baino hobeto portatu zela dio. Markesaren familiarekin harreman handia izaten zuten.

17. Umea jaio eta bataiatu; aita-puntako eta ama-puntako

- **Erref:** BRZ-051/036
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:47:12. **Bukatu:** 00:49:49
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

Umea jaiotzen zenean, ura eta esponjarekin garbitzen zuten. Bataiorako zela janzen zuten azaltzen du. Emakumea haurdun zegoelarik, kandela bat eramaten zitzairen mojei eta haiek kuttuna eta beste gauzatxo batzuk ematen zizkieten. Bataiatu gabeko umeak aparte lurperatzen zituzten. Aita-puntako eta ama-puntakoek Pazko Egunean mokotza eta goxokiak eramaten zizkieten umeei.

18. Jaunartzea

- **Erref:** BRZ-051/038
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:50:02. **Bukatu:** 00:51:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

Jaunartzea zelakoa izaten zen kontatzen du. Sermoia eta dotrina euskaraz izaten zirela dio. Ama-puntakoak jaunartzerako arropa eta aita-puntakoak zapatak oparitzea ohikoa izaten zen.

19. Anbotoko Mari eta "Mariurriken zulue"

- **Erref:** BRZ-051/045
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 01:00:12. **Bukatu:** 01:01:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorginen kontuak kontatzen zizkieten. Anbotoko Mari nondik pasatzen zen eta "Mariurriken zulue" non dagoen kontatzen du.

20. Auzoetako eskolak

- **Erref:** BRZ-051/047
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 01:01:59. **Bukatu:** 01:03:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Maisu-maistrak kanpokoak izaten ziren gehienak. Eskolak non zeuden azaltzen du. Auzoetan euskaraz egiten zuten eskolatik kanpora.

21. San Juanetako ospakizunak

- **Erref:** BRZ-051/053
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 01:07:05. **Bukatu:** 01:08:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juan suak bezperan egiten ziren. Elizondoan egunean egiten ziren. Auzoetan egiten zen. Zahagi zaharra ipintzen zuten metaren gainean erretzeko. "San Juan San Juan" kanta abesten zuten.

22. Errege bezpera

- **Erref:** BRZ-051/054
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 01:08:05. **Bukatu:** 01:09:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Errege bezperan etxez etxe joaten ziren; karrozak irtetzen zuen opariekin. Erregeak zaldi gainean joaten ziren.

23. "Etxeko ama mondrongo" koplak

- **Erref:** BRZ-051/055
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:09:37. **Bukatu:** 01:10:52
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Santa Ageda bezperan gizonezkoak ibiltzen ziren. "Etxeko ama mondrongo" koplak abesten du. Letaniak errezatzen zituzten eguen zuri egunean, baten bat hiltzen bazen.

24. Errotak, lantegiak eta dendak

- **Erref:** BRZ-051/057
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 01:13:13. **Bukatu:** 01:16:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Durangaldeko lantegiak
- Baserría » Baserríko lanak » Errota
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:

Errotak izendatzen ditu. Gaseosa eta bizikleta lantegiak. Forja zaharra eta zerratokia. Dendak, zein zeuden azaltzen du.

25. Medikuari hilero ordaintzea

- **Erref:** BRZ-051/059
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 01:17:31. **Bukatu:** 01:18:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikiak eta sasimedikiak

Laburpena:

Medikua Jose Luis zen. "Igualak" zer ziren azaltzen du; hilero ordaintzen zen kuota moduko bat. Neskamea zeukan medikiak. Sakristana ere pasatzen zen etxeetatik urtero.

26. Umeentzako lotarako errezoa

- **Erref:** BRZ-051/063
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 01:21:46. **Bukatu:** 01:22:34
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

Umeentzako lotarako otoitza abesten du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-19

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com